

Zkouška z pedagogiky - okruhy:

Pedagogika

- Vědní obor pedagogika. Historický vývoj pedagogiky jako vědy. Předmět pedagogiky, její funkce a etapy vývoje. Přístupy k systému pedagogických disciplín. Vztah pedagogiky k ostatním vědám. Vztah pedagogické teorie a praxe. Aktuální problémy a otázky pedagogiky.
- Základy kvantitativně a kvalitativně orientovaného výzkumu v pedagogice (základní charakteristiky obou přístupů, jejich porovnání, klady, zápory).
- Metody kvantitativně a kvalitativně orientovaného výzkumu v pedagogice (základní charakteristika vybraných metod a jejich použití).
- Faktory formování lidského jedince – biologické faktory, prostředí, výchova. Pedagogická teleologie – cíle výchovy v různých pedagogických koncepcích. Funkce výchovných cílů, jejich třídění a struktura.
- Analýza výchovného procesu – etapy výchovného procesu, výchovné zásady, efektivita výchovného procesu.
- Základy statistiky v pedagogicky orientovaných výzkumech (výběr prvků do výzkumného vzorku, měření v pedagogickém výzkumu a typy proměnných).
- Systém českých kurikulárních dokumentů. Vysvětlení pojmů: klíčové kompetence, odborné kompetence, vzdělávací oblast, průřezové téma, profil absolventa.
- Osobnost učitele a vychovatele. Požadavky kladené na osobnost učitele a vychovatele, společenská úloha učitele a vychovatele, aktuální problémy pedagogické profese. Kázeň a autorita ve výchově. Možnosti reflexe a sebereflexe a problematika syndromu vyhoření u pedagogických pracovníků.
- Osobnost vychovávaného jedince a její individualita. Vychovatelnost a vzdělavatelnost člověka. Interakce vychovatele a vychovávaného. Výchovná práce s jedinci se specifickými potřebami, problematika integrace.
- Pedagogická komunikace (verbální, neverbální, činem). Paralingvistické projevy a komunikace ve výuce. Bariéry v pedagogické komunikaci. Asertivita.
- Nejběžnější postupy zpracování dat v pedagogických výzkumech (četnosti, grafická znázornění, charakteristiky polohy, směrodatná odchylka).
- Problematika sociálně patologických jevů z pedagogického hlediska. Systém prevence. Syndrom týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte z pedagogického hlediska.
- Klíčové kompetence v RVP. Struktura a vlastnosti výukových cílů. Učební úlohy a jejich funkce ve výuce.
- Metody výuky a jejich klasifikace. Materiální didaktické prostředky a hlediska jejich výběru.
- Organizační formy výuky a jejich třídění. Výhody a nevýhody jednotlivých forem výuky.
- Diagnostické přístupy a metody v pedagogice. Hodnocení jako pedagogický problém. Zkoušení, příprava na ústní a písemné zkoušení. Didaktický test a problematika jeho tvorby a vyhodnocování.
- Prostor školy a dalších výchovných institucí. Klima školy. Inspirace alternativními pedagogickými systémy pro zefektivnění výchovného procesu.
- Celoživotní vzdělávání, jeho charakteristika, etapy, cesty realizace, bariéry. Význam a možnosti celoživotního vzdělávání pedagogických pracovníků. Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Stávající trendy vzdělávací politiky ČR (analýza stěžejních dokumentů).

- Význam ISCED, objasnění základního třídění podle úrovní vzdělávání (k jednotlivým úrovním přiřadte odpovídající druhy českých škol). Školská soustava v ČR (zřizovatelé škol a školských zařízení).
- Charakteristika základních trendů proměn výchovy v historickém kontextu dobových paradigmat (pojetí člověka a výchovy, cíle výchovy). Odrazy dobových konceptů výchovy v současné době.